

בפני כב' השופט עודד שחם

העותרים: 1. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר

2. דמיאטי

3. זכאונה

4. מרשוד

ע"י ב"כ עו"ד עידו בלום

עידו בלום, משרד עורכי דין

מגדל ב.ס.ר 1 (קומה 16), רח' בן-גוריון 2, רמת-גן

טל' 03-7444070; פקס 03-7444170

- נ ג ד -

המשיבים: 1. הממונה על חוק חופש המידע במשרד הבריאות

2. המרכז הלאומי לרפואה משפטית

ע"י ב"כ מפרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)

רחוב מח"ל 7, ירושלים

טל' 02-5419555; פקס 02-5419581

תגובה מטעם העותרים

30.1.18 להודעת המשיבים מיום

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 31.1.18 מתכבדים העותרים להגיש תגובה מטעמם להודעת המשיבים מיום 30.1.18, כדלקמן:

1. בהמשך לאמור בבקשת העותרים מיום 4.3.18, ביום 5.3.18 העבירה ב"כ המשיבים לידי ב"כ העותרים סדרה של מסמכים אשר המשיבים אינם מתנגדים למסירתם, כאשר חלקים מסוימים מתוכם "מושחרים".

2. כפי שיפורט להלן, בית המשפט הנכבד יתבקש להורות למשיבים לחשוף את כל הפרטים ה"מושחרים" הנוגעים למקום קבורתו של הגופות:

3. כזכור, הסוגיה אשר עומדת במרכז של העתירה הנוכחית, היא ניסיונותיהם של העותרים במשך שנים לאתר את מקום קבורת גופות בניהן, אשר הובאו לקבורה ע"י מדינת ישראל. זאת, לאחר שבעקבות עתירה לבג"ץ שהגישו העותרים על מנת להשיב את גופות בניהם התברר כי מדינת ישראל "איבדה" את הגופות ואינה מצליחה לאתר את מקום קבורתו.

4. כך, ביחס לגופות של בני משפחתם של העותרים 2-3 הודיעה אז הפרקליטות כי "גורמי צה"ל פתחו את הקברים הספציפיים שעל-פי התמונה שנוצרה היו אמורות להיות בהם גופות מחבלים שהתבקשה העברתן למשפחות, והוציאו את הגופות שהיו בהם. יצוין, כי בחלק מהמקרים הוצאה יותר מגופה אחת מקבר [...] השוואה שנערכה העלתה, כי אין התאמה בין ה-DNA של כל הגופות שהוצאו מהקברים לבין ה-DNA של בני המשפחות, העותרים בבג"ץ 1173/13 [העותר 2 בעתירה זו] ובבג"ץ 2380/13 [העותר 3 בעתירה זו]."

ביחס לגופות בן משפחת העותר 4 הודיעה הפרקליטות אז כי "גופת המחבל מושא בג"ץ 1797/13 נקברה כיגופת אלמוני' במימון המוסד לביטוח לאומי, על-ידי חברת EIS, שהיא חברה פרטית לקבורה. עוד עלה, כי ככל הנראה הגופה הנ"ל נקברה בבית קברות אחר בדרום הארץ... למדינה אין נתונים נוספים שיכולים להעיד על מקום הקבורה המדויק של הגופה מושא בג"ץ 1797/13".

מסמכים הנוגעים למקום הקבורה

5. במסגרת המסמכים שהועברו מן המשיבים, הועברו המסמכים הבאים אשר נוגעים למקום קבורת הגופות נשוא העתירה, ואשר בכלם "הושחרה" ההתייחסות למקום הקבורה:

א. **רישיונות קבורה** מטעם משרד הבריאות.

ב. **אישורי "בדיקה שחרור גופה"**.

ג. **הודעות פטירה מטעם** משרד הפנים.

העתקי רישיונות הקבורה מצורפים מסומנים א'

העתקי אישורי בדיקה ושחרור גופה מצורפים ומסומנים ב'

העתקי הודעות פטירה מצורפים ומסומנים ג'

6. יודגש, כי מדובר בתעודות וטפסים פורמליים הנוגעים לקבורה ולפטירה, אשר לא היוו חלק מעריכת "חקירה" כלשהי ואשר בוודאי שלא ניתן לטעון כי הם "חומרי חקירה". למותר לציין כי תהא החקירה אשר תהא (ובמקרה זה ככל הנראה החקירה היא חקירת נסיבות המוות), מובן ששחרורה של הגופה מן המכון הפתולוגי והבאתה לקבורה אינה חלק מן החקירה, אלא נעשית **לאחר שהסתיימו כל הפעולות החקירתיות הנוגעות אליה**.

7. עוד יצוין, כי לא מדובר בחומרים שהוכנו על-ידי גורם משטרתי או חקירתי כלשהו, ואף לא מדובר במסמכים שהוכנו במיוחד לבקשת חוקרי המשטרה, אלא טפסים ואישורים סטנדרטיים המוצאים על פי דין מטעם משרד הבריאות, המכון הפתולוגי ומשרד הפנים לקראת הבאתה של גופה לקבורה.

העדר כל הצדקה להסתרת המידע

8. כזכור, הנימוק היחידי שהציגו המשיבים בכתב התשובה מטעמם, כנגד מסירת חלק מן המידע שהתבקש בעתירה, היה כי "רוב המסמכים בתיק המכון לרפואה משפטית הם מסמכים משטרתיים, לרבות צווי בית משפט, ומסמכים מסווגים כסודיים וסודיים ביותר" (ס' 11 לכתב התשובה, ור' גם ס' 2 בעמ' 1 וסעיפים 12 ו-15 לכתב התשובה; ס' 7 ו-11 לעיקרי הטיעון מטעם המשיבים).

9. למען הסר ספק, העותרים סבורים כי המשיבים היו מחויבים לגלות ולמסור את המידע במלואו אפילו אילו היה מדובר בחומרי חקירה, ויפנו לכל האמור בעניין זה בעיקרי הטיעון מטעמם. אלא שהמסמכים הנזכרים לעיל **אינם** מסמכים משטרתיים, **אינם** צווי בית משפט **אינם** מסמכים מסווגים ו**אינם** חלק מהליכי חקירה כלשהם.

10. כאמור לעיל, המידע אשר "הושח" במסגרת המסמכים הנ"ל הוא מידע אשר נוגע **למקומות הקבורה**. המשיבים לא הציגו עד היום, במסגרת כתבי טענותיהם, נימוק ברור או מסודר לסירובם למסור מידע הנוגע למקום הקבורה – ולמעשה בכתב התשובה או בעיקרי הטיעון מטעמם לא היה זכר לטיעון כלשהו בעניין זה¹. כאמור לעיל, הנימוק היחיד להסתרתו של מידע כלשהו שהתבקש בעתירה זו הוא הנימוק הנוגע למידע המהווה "מסמכים משטרתיים", "מסמכים מסווגים" וכיוב' – אשר אינו נוגע למסמכים אלה.

¹ כידוע, במסגרת כתב התשובה היה על המשיבים לפרט את כל "הנימוקים שבעובדה ושבחוק שעליהם מתבססת התשובה" (ס' 10(ב)(2) לתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין), תשס"א-2000).

11. יחד עם זאת, למעלה מן הצורך, יצוין כי להודעה מטעם המשיבים מיום 22.1.17 צרפו המשיבים מכתב מיום 8.1.7, מטעם ראש תחום ייעוץ והנחיה במשטרת ישראל, הממוען ללשכה המשפטית של משרד הבריאות, ובו נכתב כי "משטרת ישראל מתנגדת למסירת פרטים מדויקים אודות מקום קבורת המחבלים, מחשש להפיכת מתחם הקבורה לאזור בו יתקיימו אירועי סד"צ והפס"ד, הן כאמצעי לשחרור הגופות והן ביבי אזכור שנתיים. בנוסף המתחם עלול להפוך לאזור עליה לרגל וכהשראה לביצוע מעשי חיקוי". אלא שגם במכתב זה אין כל בסיס להסתרת המידע מן העותרים:

12. ראשית, טענה זו לא הועלתה ע"י המשיבים עצמם בכתבי טענותיהם ואף לא בהודעת המשיבים אליה צורף מכתב זה, שם צוין רק שהמשיבים החליטו "לאפשר את העברת חוות הדעת שנערכו במכון, למעט ציון מקום קבורת הגופות, על פי הנחיית מפכ"ל המשטרה המצ"ב" (למותר לציין כי לא צורפה כל "הנחיית מפכ"ל" אלא רק המכתב הנ"ל). המשיבים עצמם לא ביקשו אז להסתמך על עילה כלשהי בחוק אשר מצדיקה את אי-חשיפת המידע מנימוקים מסוג זה.

13. שנית, האמור במכתב זה לא רק שלא נטען ע"י המשיבים עצמם, אלא שאף לא נתמך **בתצהיר** – קל וחומר כאשר מדובר בחלק מהתכתבות פנימית בין תחום ייעוץ והנחיה במשטרת ישראל לבין הלשכה המשפטית של משרד הבריאות, ולא טענות אשר כוונן לבית המשפט (ובוודאי שלא ב"הנחיית מפכ"ל" כפי שטענו אז המשיבים).

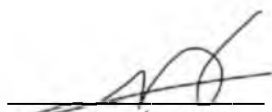
14. שלישית, הטענות במכתב זה ממילא תלושות מכל היגיון ואינן מתיישבות עם עובדות המציאות, כפי שטענו העותרים בעיקרי הטיעון מטעמם:

"בהתחשב בכך שעל פי הודעת המדינה לבג"ץ קברים אלה כבר נפתחו ונבדקו (לרבות בדיקות DNA) והתברר כי הגופות נשוא עתירה זו אינן קבורות בהן כך שברור שלא מדובר בקברי בני-משפחתם של העותרים; ובהתחשב בכך שאם וכאשר יאותר מקום קבורתן הנכון, ממילא התחייבה המדינה להשיבן לידי המשפחות – הרי שהטענות על חשש ליהפיכת מתחם הקבורה [בו קבורים אלמונים] לאזור עליה לרגל' או ל'אמצעי לשחרור הגופות' הן בגדר אבסורד גמור. עוד יוער, כי במקרים אחרים מסרה המדינה למשפחות (אחרות) את מיקומי הקברים המדויקים של בני משפחותיהם ללא כל מגבלות, ואף אפשרה נוכחות נציגי המשפחות בעת פתיחת הקברים לצורך בדיקות DNA".

העתק דוגמא של פירוט מיקומי קברים כפי שנמסרו לעותרים במקרה דומה אחר וכפי שהוגשו באותו מקרה לבית המשפט מצורף ומסומן ד'

העתק צילום הקברים במקרה דומה אחר מצורף ומסומן ה'

15. לאור כל האמור מתבקש בית המשפט לקבל את העתירה ולהורות למשיבים לחשוף ולגלות את כל המידע ש"הושחר" על ידם במסמכים המצורפים. כמו כן מתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיבים בהוצאות העותרים ושכ"ט עו"ד.

 עידו בלום, עו"ד
 ב"כ העותרים